

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO
ĮSTATYMO NR. I-1489 15 STRAIPSNIO PAPILDYMO
ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Parengti Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo 15 straipsnio papildymo pataisas paskatino siekis didinti vaikų užimtumą vasaros metu, gerinti vaikų fizinę ir psichologinę būklę.

Prie suprastėjusios vaikų fizinės ir psichologinės būklės itin prisidėjo karantinas. Mokslininkai¹, ištyrę daugiau nei 1,5 tūkst. tėvų, daugiau nei trys šimtus 11-14 metų vaikų ir beveik tiek pat mokytojų, pateikė išvadas, kad daugiau nei trečdalis vaikų emocinė būseną ir / arba elgesys pirmojo karantino (2020 m. pavasarį) metu pablogėjo. Prie ekranų leidžiamas laikas, lyginant su ankstesnių tyrimų duomenimis, padvigubėjo. Padaugėjo vaikų galvos skausmų, kurie sietini su ilgesne ekranų (ypač mokymosi tikslais) trukme, mažesniu fiziniu aktyvumu, trumpesniu buvimu lauke. Padaugėjo vaikų regėjimo sutrikimų ir nutukimo. Pastebimai sumažėjo vaikų, dalyvaujančių neformaliame ugdyme.

Dalyvaujantys neformalaus ugdymo užsiėmimuose vaikai prie ekranų praleido mažiau laiko, jų fizinė ir psichikos buvo sveikata geresnė, o noras mokytis ir mokymosi pasiekimai – didesni.

Vasaros metu vaikų užimtumas sumažėja. Ne visi tėvai turi galimybes paskatinti vaikų dalyvavimą neformaliame ugdyme, nupirkti kelialapius į stacionarias vasaros stovyklas, kurios padėtų grąžinti vaikams socialinius, fizinio aktyvumo ir kitus prarastus įgūdžius.

Projekto tikslas – sudaryti sąlygas 7-16 metų vaikams pasinaudoti kasmetinėmis edukacinėmis 5-7 dienų trukmės stacionariomis vasaros stovyklomis, kurios būtų apmokamos valstybės biudžeto lėšomis.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatorius – Lietuvos Respublikos Seimo narys Linas Jonauskas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu yra kompensuojamos vasaros stovyklos socialiai remtiniams vaikams, taip pat Švietimo, mokslo ir sporto ministerija leido savivaldybėms naudoti karantino metu sutaupytas neformalaus vaikų švietimo krepšelio lėšas vaikų vasaros stovykloms. Šių lėšų nepakanka, kad būtų užtikrinta, jog visi 7-16 metų mokiniai galėtų pasinaudoti galimybe dalyvauti vasaros stovyklose.

4. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Seimo narys Linas Jonauskas.

5. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

---

¹ Karantino poveikis vaikų sveikatai. Tyrimas. Prieiga per: <https://e-etika.lt/karantino-poveikis-vaiku-sveikatai-istirtas/>

Siūloma papildyti Švietimo įstatymo 15 straipsnį 6 dalimi, kurioje būtų įtvirtinama, kad kasmetinės edukacinės 7 dienų trukmės stacionarios vasaros stovyklos 7–16 metų amžiaus mokiniams yra finansuojamos iš valstybės biudžeto teisės aktų nustatyta tvarka.

Tikimasi, kad įsigaliojus įstatymo pataisoms visi 7-16 amžiaus vaikai, nepaisant jų socialinės padėties, mokslo rezultatų ar kitų faktorių, galės kartą per metus dalyvauti edukacinėse vasaros stovyklose, kurios teigiamai paveiks vaikų fizinę, psichinę būklę, padės atgauti karantino metu prarastus ir suformuoti naujus sveikus įgūdžius.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Neigiamų priimto įstatymo pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas Įstatymo projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priimtas Įstatymo projektas gali turėti teigiamą poveikį verslams, kurie organizuoja edukacines stovyklas vaikams, nuomoja stovyklavietes.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Reikės pakeisti Vyriausybės ir jos įgaliotos institucijos teisės aktus.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštaruoja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisės aktams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo įgyvendinimui prireiks valstybės biudžeto lėšų. Įvertinus tai, kad šiuo metu (Lietuvos statistikos departamento 2021 metų duomenimis) Lietuvoje yra 301323 7-16 amžiaus vaikų, biudžete reikėtų numatyti 45 200 000 eurų. Skaičiuojama vienos vasaros stovyklos kaina vaikui per metus – 150 eurų.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Nėra gauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Neformalusis vaikų ugdymas“, „Vaikų vasaros stovyklos“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Seimo narys

Linas Jonauskas